

Comentariu la grupajul manuscriselor din jurul anului 1980 și a problematicii psihismului persoanei conștiente

2025

În jurul anilor 1980 (aprox. 1977-1983), într-o perioadă în care aveam în spate 20 ani de practică psihiatrico-psihopatologică și o sistematică lectură filosofică (clasică, modernă și contemporană), am redactat mai multe texte teoretice în direcție antropologico filosofică...texte care, prin problematica abordată, au stat la baza elaborărilor și dezvoltărilor ideatice ulterioare. O bună parte din acestea au fost elaborate în limbajul tradițional al „metafizicii occidentale,, – parțial în stilul speculațiilor lui Hegel -, dar, ținând cont și de fenomenologia și filosofia sec XX. Menținându-le statutul de „texte de arhivă,,... asigur un acces mediat la unele dintre ele, în care s-au conturat temele de psihologie antropologică dezvoltate în următoarele decenii. Principalele idei germinate în acea perioadă se distribuie în jurul: psihismului persoanei conștiente...Instanța Teoreticului (a logosului narativ Instanța Practicului).

Privitor la Psihismul persoanei umane conștiente, ca reprezentant al „polului individual,, al fenomenului (elementului) uman, se cere conturat prin două dimensiuni conjuncte:

-a/ Dimensiunea diacronă a identității biografico caracteriale înrădăcinată corporal și inserată într-o circumscriere socio-culturală; centrată de sinele intențional-reflexiv al agenției și de sentimentul subiectiv de apartenență la sine a trăirilor (marcate de autoevaluare și de un ideal de sine); și:

-b/ Dimensiunea sincronă a raportării perceptive (semnificante) și active (autocontrolate) la situațiile problematice actuale; situații pe care le rezolvă teoretic și practic, realizator și comprehensiv, corelându-se cu alți oameni, cu instituții și entități abstract teoretice. Evenimentul situațional trăit, după ce s-a consumat, se depozitează narativ în memoria biografico-identitară...el putând fi reactualizat și narat de către subiect (sau narat, în diverse versiuni, de alte persoane implicate.) Raportare actuală care... se articulează cu proiectele, preocupările și relaționările interpersonale desfășurate pe diagrama intim public

Existența diacron sincronă a psihismului personal implică și desfășoară o proprie spațio-temporalitate, fiind organizată după coordonatele unei „coerențe centrale,,...

Psihismul persoanei se articulează cu...și se dimensionează prin.. lumea sa umană corelativă (bazată pe limbajul narativ critic, normativ valoric – pe logos); lume ce există și se manifestă și independent de el. Aceasta constă din:

- Alte persoane conștiente, cu subiectivitatea lor încorporată,.. aflate la diverse „distanțe psihologice,,... dar cu care se poate și interpătrunde, prin asimilare și se poate interinfluența;

- **O Instanță umană a Teoreticului**, constând din narativități și discursivități, ierarhizate și interconectate, precum: mituri, legende, epopei, istorii, narațiuni, biografii, relatări,..teorii științifice despre diverse aspecte ale

lumii fizice, umane și „supranaturale„...reprezentări și interpretări abstract-speculative;

- **O Instanță umană a Practicului**, constând din structuri funcționale umane înglobante.. ce implică diverse rețele sociale... în activități organizate.. ghidate de norme și valori. Se pot avea în vedere: practică a muncii, practică politico administrativă, judiciară, războinică, medicală, sacrală, artistică „practică teoretică științifică„, (de producere a teoriilor științifice); dar și practica educativă, în care se implică și persoanele din cadrul familie de origine.. precum și propria familie.. în care sunt educați proprii copii.

Persoanele individuale se dimensionează și se împărtășesc din practicile instituționalizate și din câmpul teoretic.. vizând și fiind implicate și într-o dimensiune existențială transcendent-transcendentală.. și una speculativ critică abstractă.

În fundalul manifestărilor prin parametrii menționați, subiectul persoanei își desfășoară existența în **contextul unei „vieți cotidiene„ nemijlocite**, structurată și ghidată prin nivele supraetajate ale unei comunități socio-culturale istorice date.

Din elaborările ulterioare, incluse în lucrări publicate, menționează privitor la psihismul persoanei umane următoarele texte:

2002. Persoana conștientă în perspectivă fenomenologică și cognitivă...în cartea Psihiatrie, Sociologie, Antropologie.

2015. Particularitățile psihismului uman (utile pentru perspectiva psihozelor) în Psihopatologia psihozelor

2025. Parametrii psihismului persoanei umane, în Introducere în psihopatologia antropologică.

Comentariu la ”Infrastructura existenței conștiente” (1980). Textul a fost scris – și a rămas – un text de arhivă personală (iar indexierea sa actuală are în continuare semnificația păstrării coerente a unui grupaj de astfel de texte, cu care el e solidar). E vorba de redactările din jurul anului 1980 (câțiva ani înainte și după această dată) perioadă în care, după 20 ani de experiență clinico psihopatologică și de intense lecturi din istoria filosofiei, am încercat câteva redactări teoretice care să configureze profilul unei persoane conștiente de referință. În intenție, referința era la un astfel de psihism înțeles ca reprezentant al polului „ individual al elementului Uman„ – care ar putea fi considerat ca un referențial pentru circumscrierea și interpretarea tulburărilor psihopatologice, înțelese ca deficit disfuncțional al unor structuri psihice normale adaptative. Acest efort rezulta din faptul că, schița unei asemenea model nu era (și nici ulterior nu a fost) accesibilă, cu un profil cât de cât coerent (care să depășească„ tradiționala înșiruire a psihologiei funcțiilor, profilul psihanalitic, modelul comportamentalist, gestaltist, cognitivist etc). Nu era suficient de clar în acea perioadă nici cum se poate articula comprehensibil cu psihismul uman

conștient moștenirea psihobiologică, cu toate progresele neuropsihologiei...și nici cum se pot organiza într-un model coerent relațiile interpersonale ale relor intersubiectiv sociale, aspectul cel mai problematic ce era la acea dată aproape provocator era articularea psihismului conștient individual cu instanța supraindividuală, a teoriilor științifice, narațiunilor mitico fictive și istoric biografice,...în acest context, elaborarea prezentă se conjuga cu altele privitoare la logos și praxis la instanța spirituală a umanului...toate aceste texte au o conexiune internă...care a permis ulterioara asimilare printr-o gândire coerentă a înțelesului psiho-existențial al omului după schița din Sein und Zeit.

Elaborarea e de model arhaic ca în speculațiile lui Hegel din logică...dar corelații se desfășoară în continuare sintetic.